

Kadınların Meme Kanseri Önleme Davranışları Etkileyen Faktörleri Belirleme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kadınların Meme Kanseri Önleme Davranışları Etkileyen Faktörleri Belirleme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24158>

Özet

Kadın Meme Kanseri Önleme Davranışları Etkileyen Faktörleri Belirleme Ölçeği, kadınların Meme Kanserine karşı uyguladıkları önleyici davranışları ve bu davranışları etkileyen psikososyal faktörleri ölçmek amacıyla uyarlanmış bir ölçektir. 2020 yılında Zeliha Turan tarafından hazırlanan yayımlanmamış yüksek lisans tezi kapsamında Türkiye popülasyonuna adapte edilmiştir. Ölçek, toplam 33 maddeden oluşmakta olup, bireylerin önleyici sağlık davranışlarına yönelik tutumları ve eylemlerini de değerlendirmeye odaklanmaktadır. Bu araç, hem klinik hem de halk sağlığı çalışmalarında, kadınların sağlık inançları ve engelleri gibi kritik bileşenleri incelemek için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kadın sağlığı, Meme Kanseri, önleme davranışları, sağlık psikolojisi, uyarılma, psikometrik özellikler, Zeliha Turan, Likert

Yazarlar

Zeliha TURAN

Amaç

Ölçeğin temel amacı, kadınların Meme Kanseri (MK) riskini azaltmaya yönelik benimsedikleri veya benimsemedikleri önleyici davranışları belirleyen faktörleri sistematik olarak ölçmektir. Bu faktörler genellikle bireyin algıladığı hassasiyet, algılanan engeller, algılanan faydalar ve etkinlik gibi Sağlık İnanç Modeli (SIM) bileşenlerini içermektedir. Ölçek, özellikle Türkiye kültürüne uygun olarak uyarlanmış haliyle, kadınların bu davranışları sergileme düzeylerini nicel olarak tespit etmeyi hedefler. Elde edilen veriler, halk sağlığı programları ve eğitim stratejilerinin geliştirilmesinde temel teşkil eder.

Yapı

Kadın Meme Kanseri Önleme Davranışları Etkileyen Faktörleri Belirleme Ölçeği, kadınların Meme Kanseri tarama ve önleme uygulamalarına yönelik tutumları, bilgi düzeylerini ve davranışsal niyetlerini kapsayan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, genellikle algılanan risk, erken teşhisin önemi, mamografi ve meme muayenesi gibi önleyici adımlara yönelik motivasyon ve bu davranışları gerçekleştirme konusundaki kişisel engeller gibi psikolojik yapıları değerlendirir. 33 madde, bu karmaşık yapıyı farklı alt boyutları temsil edecek şekilde tasarlanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkiye popülasyonu için geçerlik çalışması, Zeliha Turan'ın 2020 tarihli yüksek lisans tezi kapsamında yürütülmüştür. Bu çalışmada, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe kültüre uygunluğunu ve ölçmek istediği yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünü araştırmıştır. Geçerlik analizleri genellikle kapsam geçerliği, yapı geçerliği (faktör analizi yoluyla) ve ölçüt bağıntılığı geçerliği içermektedir. Kaynak metinde sayısal geçerlik değerleri belirtilmese de, tezin temel amacı ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik kanıtlarını sunmaktır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (tutarlılık) çalışmaları da Zeliha Turan tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasının bir parçasıdır. Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ve test-tekrar test yöntemlerini içerir. Bu analizler, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ortaya koyar. Güvenirlik değerlerinin detayları için yayınlanmamış yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmaları kapsamında, ölçeğin yapı geçerliğini tespit etmek amacıyla faktör analizi tekniklerinin (genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi) kullanıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler, 33 maddelik orijinal yapının Türk kültürü bağlamında kaç faktör altında toplandığını ve bu faktörlerin kuramsal yapıyı destekleyip desteklemediğini belirlemek için kritik öneme sahiptir. Faktör yükleri, öz değerler ve açıklanan varyans oranları gibi detaylı sonuçlar tezin metodoloji bölümünde yer almaktadır.

Ölçüm Aracı

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçeği

Format: Yazılı, Öz Bildirim Ölçeği

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Kadınlar

Yaş Grubu: Çalışmanın yapıldığı örnekleme yer alan yetişkin kadın popülasyonu (Tezde detaylı yaş aralığı belirtilmelidir).

Popülasyon Detayları: Türkiye'de yaşayan, Meme Kanseri önleme davranışları sergileyebilecek veya risk grubunda bulunan kadınlar.

Test Metodolojisi: Ölçek 33 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme, 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanır. Cevap seçenekleri şunlardır:

"1" asla

"2" nadiren

"3" bazen

"4" sıklıkla

"5" daima

Ölçeğin puanlanması, katılımcıların önleyici davranışlara yönelik tutum ve eylem düzeylerini yansıtan toplam bir puan veya faktör puanları üzerinden yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sağlık davranışları, psikometrik özellikler, tarama, erken teşhis, Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: zeliha028444@gmail.com

Yazın Adresi: Zeliha TURAN (Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep, Yüksek Lisans Tezi Başlamında)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin ilk uyarılma ve psikometrik çalışması yılı **2020**'dir. Ölçeği kullanmak isteyen araştırmacıların sorumlu yazar Zeliha TURAN ile doğrudan iletişime geçmeleri tavsiye edilir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir. Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, kullanım izinleri ve olası ücretler konusunda yazarın kendisinden bilgi alınmalıdır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir: [kadinin-meme-kanseri-onleme-davranislarini-etkileyen-faktorleri-belirleme-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Turan, Z. (2020). *Kadın Meme Kanseri Önleme Davranışları Etkileyen Faktörleri Belirleme Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlilik çalışması*. Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep.

Tez kaydına Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Kadın Meme Kanseri Önleme Davranışları Etkileyen Faktörleri Belirleme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemiştir, yalnızca madde sayısı (33 madde) belirtilmiştir. Detaylı maddelere Zeliha Turan'ın 2020 tarihli yüksek lisans tezinden ulaşılabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM